

BMVI-rahoitustukivälineen arviointitaulukko tilivuosi 2024

ARVIOINNIN KRITEERIT	Hallintoviranomaisen arviointi	Seurantakomitean kommentit
Tuloksellisuus	- Miten hankkeiden toimeenpano on edistänyt toimeenpanosuunnitelman ja ohjelman toteutusta? Tilivuoden aikana järjestettiin kaksi hakua. Ensimmäisessä haussa olivat auki molemmat erityistavoitteet. Haun tuloksena rahoitettiin 8 hanketta, joiden EU-rahoitusosuus oli yhteensä 25 307 336,13 euroa. Hakemuksista kolme kohdistui operatiiviseen tukeen. Tilivuoden toisessa haussa oli auki vain erityistavoite 1. Haku liittyi erityistoimeen BMVI/2021/SA/1.5.4/0011 eli yhteentoimivuuteen (IO). Haun tuloksena rahoitettiin 1 hanke, jonka EU-rahoitusosuus on 249 011,28 euroa. Kaikki rahoitetut hankkeet kohdistuvat ohjelmassa ja toimeenpanosuunnitelmassa määriteltyihin toimiin. Avustusta on 30.6.2024 mennessä maksettu yhteensä n. 33 miljoonaa euroa koko rahoituskaudella. Rahoitustukivälineen alkuperäisestä arvosta on maksettu avustuksen saajille jo yli 10 %. Tämä tarkoittaa mahdollisuutta lisärahoituksen saamiselle. Sen määrä tarkentuu väliarvioinnin ja komission tarkempien laskelmien valmistuttua. Komissiosta saadun tiedon mukaan lähes kaikki jäsenvaltiot saavuttivat 10 % rajan, mikä tulee vaikuttamaan saatavan lisärahoituksen määrään. - Miten avustuksen saajat ovat edistäneet tavoitteitaan hankkeiden kautta? Avustuksen saajina ovat olleet Rajavartiolaitos, Tulli, Maahanmuuttovirasto ja ulkoministeriö. Rahoituksen avulla avustuksen saajat pystyvät osaltaan varmistamaan lakisääteisten tehtäviensä keskeytyksettömän hoitamisen mm. tietojärjestelmiään kehittämällä, uusimalla kalustoa	Arviointia, miten tässä on onnistuttu?

	ja kattamaan operatiivisesta toiminnasta aiheutuvia kustannuksia - Arviointia indikaattoreiden toteutumisesta ja käyttöasteesta. Valtaosa rahoitetuista hankkeista liittyy yhteen tai useampaan ohjelman indikaattoriin. Jo päättyneiden hankkeiden osalta indikaattoritoteumat ovat olleet suunnitellun mukaisia, eikä vielä käynnissä olevissa hankkeissa ole havaittu suunnitelmasta merkittävästi poikkeavia toteumia. Laajojen, EU-tasoisien tietojärjestelmähankkeiden suunnitelman mukaisiin toteutumisiin liittyy kuitenkin edelleen epävarmuuksia ja usealle hankkeelle onkin myönnetty lisää aikaa toteutukselle, jotta hankkeiden päämäärät saavutetaan - Ovatko hallintoviranomaisen toimet edistäneet ohjelman ja toimeenpanosuunnitelman tavoitteiden toteutumista? Tähän mennessä järjestetyissä neljässä ensimmäisessä haussa molemmat erityistavoitteet ovat olleet avoinna. Tilivuoden loppuun mennessä lähes kaikki alkuperäisen ohjelman mukaiset varat on sidottu hankkeisiin ja merkittävä osa myös maksettu. Viides, keväällä 2024 järjestetty haku koski vain edellä mainittua IO-erityistoimea. Kukin hanke vaikuttaa osaltaan ohjelman ja toimeenpanosuunnitelman toteutumiseen. Lisäksi hallintoviranomainen on pyrkinyt aktiivisesti edistämään erityistoimirahoituksen hyödyntämistä ja valmistellut komissiolle lähetettäviä erityistoimihakemuksia yhdessä toteuttajatahojen kanssa.	
Tehokkuus	- Ovatko hankkeet saavuttaneet tavoitteitaan hankesuunnitelmien ja -aikataulujen mukaisesti? Hankkeet ovat toteutuneet pääosin suunnitellusti, EU-laajuisia IT-hankkeita lukuun ottamatta. Vaikeudet ovat olleet avustuksen saajista	

riippumattomia ja edellä mainitun lisäksi johtuneet mm. toimittajien materiaalin saantivaikeuksista. Tarvittaessa hankkeet ovat hakeneet hankeajan pidentämistä avustuspäätöksen muutoksella.

- Ovatko hankkeet tehostaneet avustuksen saajan toimintaa?

Ohjelmakauden alussa rahoitetut toimet keskittyivät pääasiassa kiireellistä toimeenpanoa vaativiin toimiin tai toimiin, joilla varmistetaan aiemmin käynnistetyin toiminnan keskeytyksetön jatkuvuus. Näiden lisäksi myös kalustohankinnat ja erityisesti operatiivinen tuki ovat olleet koko ajan keskeisessä asemassa. Hankkeet ovat merkittäviä myös EU-velvoitteiden toteuttamisen kannalta ja Schengen arvioinnissa havaittujen puutteiden korjauksia.

- Onko rahoitusta käytetty suunnitelmallisesti (myöntö- ja käyttöaste)?

Rahoitusta on käytetty hyvin etupainotteisesti. Rahoitustukivälineen molemmat erityistavoitteet ovat olleet auki neljässä ensimmäisessä haussa. Rahoitustukivälineen varat on sidottu lähes kokonaan hankkeisiin 30.6.2024 mennessä tai jo maksettu, erityistoimia lukuun ottamatta.

- Onko tukikelvottomia kustannuksia havaittu paljon ja/tai hankkeet toteutuneet suunniteltua pienempinä?

Raportoituihin määriin tehdyt hylkäykset ovat liittyneet pääasiassa avustuspäätöksen enimmäismäärän ylitykseen.

- Onko muutospäätösten määrä pysynyt maltillisena?

Tehdyt muutospäätökset liittyvät lähinnä hankeaikojen jatkamiseen, mitkä taas ovat olleet avustuksen saajasta riippumattomia ja johtuneet esim. toimittajan vaikeuksista

	- Arviointia hallintoviranomaisen toiminnan suhteen liittyen mm. hakuihin, tarkastuksiin, koulutuksiin. Rahoitusvälineen haku järjestetään pääsääntöisesti kaksi kertaa vuodessa. Hallintoviranomaisen arvion mukaan sykli on ollut tarkoituksenmukainen, ja edellisen haun hakemukset on saatu käsiteltyä ennen seuraavan haun ja siihen liittyvien koulutusten käynnistymistä. Hallintoviranomaisen järjestää haku-, hallinnointi- ja raportointikoulutuksia useamman kerran vuodessa. Hakukoulutuksia on järjestetty määrällisesti paljon (lähes 10 BMVI-relevanttia koulutusta / haku) ja ne ovat kattaneet laajasti hakemuksen laatimisen eri aspektoja. Koulutuksissa on huomioitu avustuksen hakemiseen ja hallinnointiin liittyvät tyypilliset haasteet. Tehtävät tarkastuskäynnit perustuvat riskianalyysiin	
Merkityksellisyys	- Onko ohjelma tai hankkeet edistäneet isoja skaalautuvia kokonaisuuksia? Rahoitusvälineen toimintapoliittisena tavoitteena on varmistaa vahva ja tehokas Euroopan yhdennetty rajaturvallisuus ulkorajoilla. Tämän puitteissa rahoitusvälineellä edistetään ohjelman kahta erityistavoitetta, jotka ovat yhdennetty rajaturvallisuus ja yhteinen viisumipolitiikka. Rahasto on mahdollistanut toimintakyvyn ylläpitämisen ja muuntamisen niin, että edelleen pystytään osaltaan vastaamaan koko EU:n turvallisuudesta. - Mitkä ovat ohjelman merkittävät saavutukset tai sen aiheuttamat pysyvät muutokset? Operatiivisen tuen avulla on pystytty varmistamaan toimintojen keskeytymättömyys. Kalustohankinnat ja järjestelmäkehityshankkeet ovat tukeneet tätä toimintaa. Kalustohankinnoilla on pysytty korvaamaan vanhentunutta kalustoa ja täten varmistamaan viranomaisten toimintakyky.	

	Onnistuneilla tietojärjestelmien kehityshankkeilla pystytään varmistamaan niiden toiminta ja häiriöttömyys myös jatkossa. Lisäksi niillä vastataan EU-tason vaatimuksiin. - Onko ohjelman toteutuminen erityisesti tukenut jonkun avustuksen saajan tai muun toimijan toimintaa? Suurimmat avustuksensaajat ovat Rajavartiolaitos ja ulkoministeriö. BMVI-rahoitustukivälineellä voidaan vastata avustuksen saajien teknologian, osaamisen, välineistön ja toimintatapojen kehittämistarpeisiin. Rahastohankkeet ovat merkittäviä myös EU-velvoitteiden toteuttamisen kannalta. - Ovatko tietyt hankkeet saaneet paljon näkyvyyttä Toistaiseksi suurta näkyvyyttä ei ole ollut, mutta on oletettavaa, että myöhemmin toteutuvat esim. suuret kalustohankinnat ja itärajan valvonnan vahvistamiseen liittyvät uudenlaiset toimet saavat enemmän näkyvyyttä. - Onko jokin hanke erityisesti edistänyt ohjelman tai toimeenpanosuunnitelman tavoitteiden saavuttamista? Rahaston merkityksellisyys näkyy erityisesti turvallisuusympäristön muutoksessa. Rahasto on mahdollistanut toimintakyvyn ylläpitämisen ja muuntamisen niin, että edelleen pystytään osaltaan vastaamaan koko EU:n turvallisuudesta.	
Johdonmukaisuus	- Ovatko hankkeet temaattisesti jatkoa aiemmille hankkeille ja/tai kehitystyölle? (myös muu kuin EUSA) Rahasto on ollut johdonmukainen etenkin tietojärjestelmähankkeissa. Useat hankkeet jatkavat ohjelmakaudella 2014–2020 aloitettua kehittämistyötä erityisesti laajojen	

tietojärjestelmien ja niiden yhteentoimivuuden osalta. Myös teknologian ja kaluston uusimista tehdään jatkuvasti.

- Tuleeko hankkeiden tuloksista pysyvää toimintaa?

Useissa hankkeissa on laite- ja järjestelmähankintoja, jotka jäävät avustuksen saajan jokapäiväiseen käyttöön näiden elinkaaren ajaksi. Operatiivisella tuella pystytään osaltaan varmistamaan avustuksen saajien lakisääteisten tehtävien keskeytymättömyys.

- Arviointia hankkeiden kumppanuuksista

Erityisesti esim. tietojärjestelmiin ja niiden yhteentoimivuuteen liittyviä tai muita vastaavia hankkeita, jotka koskettavat useita viranomaisia, voisi olla tarkoituksenmukaista toteuttaa yhteisinä hankkeina yksittäisten viranomaisten hankkeiden sijasta. Tämä voisi tuoda joustoa ja parempaa koordinoitavuutta ja tehostaa hallintoa. On kuitenkin huomioitava eri viranomaisten toimivaltuuksien aiheuttamat käytännön haasteet yhteisille hankkeille.

Lisäksi komissio on tilivuoden aikana esittänyt seurantakomitean kokoonpanon laajentamista. BMVI-rahoitustukivälineen erityispiirteistä johtuen aiemmin ei ole katsottu tarpeelliseksi nimetä seurantakomitean jäseniksi talouselämän ja työmarkkinaosapuolten edustajia eikä alue- ja paikallisviranomaisten edustajia. Hallintoviranomainen arvioi kuitenkin yhdessä seurantakomitean kanssa, onko kyse asiasta, jossa talouselämän osapuolten ja työmarkkinaosapuolten tai alue- ja paikallisviranomaisten kumppanuuden toteutuminen tulee varmistaa. Hallintoviranomainen toimittaa ao. seurantakomitean kokouksen materiaalin nimetyille tahoille asioista, joissa on niille oleellisia asiakohtia. Tarvittaessa kyseisten tahojen edustajat voidaan kutsua asiantuntijoiksi seurantakomitean kokouksiin.

- Onko kaikkiin ohjelman ja toimeenpanosuunnitelman tavoitteisiin panostettu?

Kaikissa ohjelman mukaisissa täytäntöönpanotoimissa on käynnistetty hankkeita, pois lukien erityistavoitteen 2 täytäntöönpanotoimi 2 D Yhteistyön eri muotojen kehittäminen jäsenvaltioiden välille. Toimeenpanosuunnitelmassa määritellyistä toimista kaikkia ei ole vielä edistetty. Erityistavoitteessa 1 tällaisia toimia ovat

- keskeisten kansallisten rajavalvontatietojärjestelmien uusiminen ja tilannekuvatoimintojen kehittäminen (EUROSUR)
- Rajavartiolaitoksen koulutusjärjestelmän ja rajavalvontaosaamisen kehittäminen huomioiden muiden viranomaisten tarpeet
- ihmiskaupan havaitseminen, paljastaminen ja torjuminen
- Raja- ja merivartiokoulun roolin vahvistaminen Frontexin kumppanuusoppilaitoksena ja Frontexin tukeminen tarkistetun EURMV-asetuksen täytäntöönpanossa
- EURMV:n ja Schengen-järjestelmän kehittämiseen ja toimeenpanoon osallistuminen. Kansallisen IBM-koordinaatiomekanismin vahvistaminen ja resurssien turvaaminen Frontexin suunnitteluprosesseihin ja työryhmiin osallistumiseksi
- PTR-viranomaisten analyysikyvykkyyden ja tietojen koontiin liittyvän yhteistyön kehittäminen
- asiakirjaväärennösten paljastamiskyvyn tehostaminen koulutuksin ja välinehankinnoin väärennöksien, kuvamanipulaatioiden ja kaksoishenkilöllisyyksien havaitsemiseksi
- kansallisen riskianalyysimallin yhdenmukaistaminen yhteisen eurooppalaisen CIRAM-mallin kanssa.

Erityistavoitteessa 2 ei ole vielä edistetty seuraavia toimeenpanosuunnitelman mukaisia toimia:

- edustustojen asiakaspalvelupisteiden ja niiden tekniikan uusiminen

- edustustojen viestintäinfrastruktuurin parantaminen
- asiakirjatutkintavälineistön parantaminen ja lisääminen
- viisuminkäsittelijöiden koulutus ja koulutusmateriaalin digitalisointi
- viranomaisten tiedonvaihdon tehostaminen muiden jäsenmaiden kanssa esimerkiksi koulutusten ja asiantuntijavaihtojen kautta.

- Onko hakuja avattu systemaattisesti?

Hakuja on avattu pääsääntöisesti puolivuositain. 30.6.2024 mennessä lähes kaikki varat on sidottu hankkeisiin, erityistoimihakuja lukuun ottamatta.

Hakujen tarpeista on käyty systemaattista keskustelua avustuksen saajien kanssa.

- Arviointia ohjelman ja toimeenpanosuunnitelman päivittämisestä

Hallitusohjelma saattaa jatkossa aiheuttaa päivittämistarpeita ohjelman ja toimeenpanosuunnitelman sisältöihin.

Rahoituksen siirtäminen erityistavoitteiden sisällä tai niiden välillä ei ole tarpeen, sillä lähes kaikki rahoitus on jo sidottu hankkeisiin.

Rahastojen väliarvioinnin myötä BMVI- ohjelmaan osoitetaan lisärahoitusta vuoden 2025 aikana, koska Suomi saavutti 10 %:n käyttöasteen vuoden 2024 loppuun mennessä. Lisäksi ohjelmaan osoitetaan lisärahoitusta turvapaikka- ja maahanmuuttopaktin toimeenpanoon. Lisärahoituksen allokoimiseksi ohjelma on tarpeen päivittää.

Kaksivuotisen toimeenpanosuunnitelman päivittämistarvetta tarkastellaan vuosittain. Lisäksi toimeenpanosuunnitelmaa päivitetään ohjelmapäivitysten yhteydessä, joita on ollut jo useita, koska Suomi on saanut rahoitusta erityistoimiin komission hallinnoimasta temaattisesta välineestä.

Unionin tasolla saatava lisäarvo

- Onko ohjelma edistänyt hyviä käytäntöjä EU-tasolla?

Hankkeissa on pystytty toteuttamaan EU-velvoitteiden toteuttaminen esim. tietojärjestelmähankkeissa, sekä esim. Schengen arviointien vaatimuksia.
- Onko ohjelman ja hankkeiden toimeenpano lisännyt EU-näkyvyyttä?

EU-näkyvyys on rahoituksen ehto. Hallintoviranomainen kouluttaa ja valvoo asian tiimoilta kouluttamalla ja tarkastusten yhteydessä.
- Miten ohjelman toimeenpano on edistänyt Unionin tason hankkeita (esim. tietojärjestelmät) ja strategioita?

Rahaston toimeenpanossa painottuvat unionin tason hankkeet (esim. EES, ETIAS, SIS- ja VIS-asetusuudistukset, IO), strategiat (esim. IBM-strategia) ja esim. Schengenin vahvistaminen. Rahoitetut hankkeet liittyvät tavalla tai toisella pitkälti tämän kaltaisten unionin tason tarpeiden tai unionin säännösten kansalliseen toimeenpanoon.
- Onko yksittäisissä hankkeissa ollut erityisesti Union tason lisäarvoa edistäviä seikkoja?

Rahastosta saatava unionin tason lisäarvo kulminoituu turvallisuuteen EU:n tasolla. Rahasto edistää unionin tavoitteita, joko suoraan tai epäsuorasti edistämällä kansallisia strategioita, jotka kytkeytyvät union strategioihin.

Osallisuus, syrjimättömyys ja näkyvyys

- Miten hankkeet ja hallintoviranomainen ovat edistäneet EU-näkyvyyttä?

Rahaston tärkein viestintäkanava oli rahastojen verkkosivut. Verkkosivuja hyödynnettiin tehokkaasti ja järjestelmällisesti, jotta avustuksen hakijoiden, avustuksensaajien sekä kansalaisten ja tärkeiden sidosryhmien tietoisuus EU-rahoituksella tehtävästä toiminnasta ja saavutetuista tuloksista lisääntyi.

Verkkosivujen aineistopankki tarjosi mm. infomateriaalia ja valmiita lomakepohjia avustuksen hakijoille ja saajille. Rahastojen verkkosivuilla on kuukaudessa keskimäärin n. 650 kävijää, X-tilillä on 686 seuraajaa ja uutiskirjeellä on 614 tilaajaa. Tilikauden aikana julkaistiin viisi uutiskirjettä. Kaikessa rahastojen viestinnässä on huomioitu saavutettavuus

Avustuksensaajia koulutetaan viestimään hankkeista aktiivisesti ja ylläpitämään EU-näkyvyyttä kaikessa hankkeessa tapahtuvassa viestinnässä. Tätä asiaa on tarkastettu raporttien käsittelyn ja tarkastuskäyntien yhteydessä

- Arviointia hallintoviranomaisen kumppaneiden osallistamisesta.

Seurantakomiteoiden roolia korostetaan ohjelmakaudella. Seurantakomitea kokoontui kaksi kertaa tilivuoden 2024 aikana. **Arviointia, miten tässä on onnistuttu?**

Ovatko osallisuuden ja syrjimättömyyden periaatteet huomioitu hallintoviranomaisen ja hankkeiden toiminnassa?

Avustuksen saajat joutuvat ottamaan osallisuuden ja syrjimättömyyden periaatteet huomioon kaikessa toiminnassaan. Lisäksi avustuksen saajat joutuvat jo hakemusvaiheessa kuvaamaan miten asia otetaan huomioon hankkeissa ja sitoutumaan niihin. Periaatteiden toteutumista hankkeissa seurataan koko niiden elinkaaren ajan.

Näitä asioita edistetään avustusta saaneiden toimijoiden ja toimien kautta. Rahaston edistämällä turvallisuuden tunne myös osaltaan edistää osallisuutta ja syrjimättömyyttä.

Koulutuksen (sekä hallintoviranomaisen että avustuksen saajien) kautta näitä teemoja voidaan edistää entisestään.

Seurantakomitean palautetta ja kehittämis ehdotuksia

.